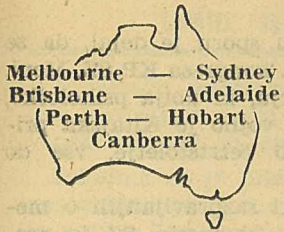

PRICE: 2/-
YEARLY: 20/-

Slovenski VESTNIK

SLOVENE MESSENGER

YUGOSLAV NEWSPAPER IN AUSTRALIA

Vol. IX., September 30, 1964, No. 9

Reg. Address: 103 Fifth Ave, North Altona, Vic.
Advertising: 48-6759 (Dr. J. Koce)Published by J. Kapušin and Slov. Assoc. Melb.
Printed by Bussau & Co., 6 Elizabeth St., Nth. RichmondEditor: J. Kapušin
Assist. Ed.: K. Kodrič

VINO DIREKTNO OD VINO-GRADNIKA!

Če želite pravo prvorazredno vino po zelo nizkih cenah pišite

Mr. A. D. CAMPBELL,
P.O. Box 44
RUTHERGLEN, VIC.
Tel. 58

PRIPOROČLJIVO ZA SLOVENSKI OKUS!

Sajgonski triumvirat

Drži: Oblast v J. Vietnamu imajo generali Kan, Min, Kiem (Pravzaprav prava oblast je "od drugod", taki so tudi na Severu, vendar tamkajšnji politični "škandali" okrog Ho Ši Minha so skriti.)

Sajgon, Reuter. V Južnem Vietnamu so zapustili vojaško junto in ustanovili triumvirat, v katerem so general Dong Dan Min, general Nguen Kan, predsednik vojaške junte in predsednik dežele za Minom, ter general Tran Tien Kiem, obrambni minister. Uradno sporočilo pravi, da bo triumvirat v roku dveh mesecev sklical nacionalni kongres ki bo izvolil novega šefa države in osnoval začasno skupščino.

Zadnja poročila iz Sajgona potrjujejo, da je tudi ta oblika vladavine v Sajgonu zelo težavna. Težave se pripravljajo sklicanja Nacionalnega kongresa so na dnevnem redu. Puntata se vojska, pravzaprav generali, punta se ljudstvo, puntajo se budisti in rimokatoličani, poslednji čas pa grozijo z generalno stavko še sindikati.

Če bi hoteli razpletu dogodkov v J. Vietnamu zapisati svojo gloslo, bi se morala glasiti nekako takole:

Naprej je bil Ngo Din Diem. Vladal je dobrih sedem let, dokler ga ni strmoglavil general Dong Van Min. Ta je bil na oblasti tri mesece, spodnesel ga je general Nguen Kan, ker je baje koketiral s Parizom. Od takrat je minilo pol leta in tudi temu je odklenkalo, ko se je oklical za šefa države, ukinil ustavo in še tisto malo svobode, kolikor je je sploh bilo v J. Vietnamu.

Kan je padel. Kan je še vedno mož številka ena. Kan bo verjetno predsednik vlade — take vesti krožijo po svetu, ki pa pravzaprav ne izpričujejo nič drugega kot skrajno trohlost južnovietnamskih režimov. Niti ne skrivajo, da se pravi vladar dežele ne nahaja v predsedniški palači temveč v poslopju ambasade ZDA. Tragika te politike je v tem, da je tamkaj preveč in premalo svobode hkratu. Preveč svobode je brez dvoma za politično nezrele generale.

Ob robu naše glose naj se še pošalimo: V pravnem Kitajski je veljal cesarski ukaz, po katerem tri vrste ljudi niso mogli postati mandarin: sinovi kovačev, ker so poznali skrivnost kovanja orožja, da z njim ne bi zlorabili oblasti, drugi so bili sinovi barvarjev, ker so smrdeli; in tretji,

POSKUS ATENTATA ?

Moskva: Med obiskom Internacionalnega velesejma v Moskvi, se je neki mladenič nevarno približal šefu Sovj. države, Hruščevu, ter med nevarnimi kretnjami spregovorili: "Nikita Sergejevič, že sedem let sem čakal trenutek, da te srečam."

Varnostni organi so mladeniča tatkoj aretirali in spravili varno. O incidentu še ni bilo podano nobeno sporočilo.

ki so bili izločeni od mandarinske časti, so bili sinovi igralcev, kajti gledališče je šola varanja in dvočija. General Kan je igralčev sin. Prvo vlogo pod ameriškim režiserjem je zaigral slabo, demonstrantje pa niso izžvižgali le nosilca glavne vloge, marveč tudi režiserja.

— Pravzaprav pa smo enkrat že pisali, kdaj se bodo Američani spametovali, in izročili zastavo borcem proti komunizmu v prave, ljudske roke! Vietnam, kot sploh vsa Azija, ni taisto kot so ZDA, tam so protislovja, globoke razredne in tudi verske razlike, tam je vse to, česar v ZDA ni. ZDA imajo denar, ki ga lahko nudijo J. Vietnamu, nimajo pa duha — niti ne za svoje lastne potrebe!

SZ bo nudila vojaško pomoč vsem, ki se bore proti kolonializmu

Po političnem incidentu, ki so ga povzročili Kitajski delegati in njih zavezniki, na Svetovnem mladinskem kongresu v Moskvi, je premier SZ, N. S. Hruščov izjavil, da je Moskva pripravljena razpravljati na bratski podlagi z vsemi silami, ki se bore proti kolonializmu. Izjavil je tudi, da smejo borci za svobodo pričakovati vojaško pomoč v orožju, če bodo SZ za to zaprosili. O tej Hruščevi izjavi, ki je bila podana nekaj dni za tem, ko je le ta napovedal neko novo strašno orožje, sodijo tudi opazovalci, da je bila namenjena predvsem Kitajcem, kateri si na vse kriplje prizadevajo izpodkopati vpliv SZ pri osvobodilnih gibanjih v Aziji in drugod. Tuji opazovalci takisto sodijo o Hruščevem hvalisanju z novim orožjem. — Poteze SZ v času, ko jim je Kitajska povzročila zmedo med socialističnimi državami.

Malezija prehaja pod vplivno področje ZDA

Po mnenju dobro obveščenih krogov pomenijo napovedi iz Kuala Lumpurja, da se bo Malezija priključila silam SEATO, pravi preobrat prihodnjega položaja v zvezi z Malezijo.

Opazovalci menijo, da se V. Britanija pripravlja na vojaški umik iz Jugovzhodne Azije, in da bodo Maleziji edini vojaški zavezniki ZDA, oz. vojaški pakt s SEATO. Po teh virih bo posledica malezijskega premiera Tunka Rahmana v Washingtonu "prehod malezijskega satelita iz britanske v ameriško orbito". Opazovalci se zlasti opirajo na izjave Tunka v Washingtonu ter na poznejše posledice ob vrhuncu malezijske krize, ko so ZDA garantirale suverenost Malezije s podkrepitvijo svoje Sedme mornariške flote, ki je demonstra-

tivno manevrirala okrog Indonezije potem, ko so Indonezijci odvrkli na področje Malezije kakih sto padalcev — gverilcev.

Najnovejše vesti iz Bangkoka pa dajejo slutiti, da je vendarle upanje, da se bodo Indonezijci ponovno vsedli za okroglo mizo pogovorov o malezijskem vprašanju. Namreč tajlandski premier T. Kittikachorn je izjavil, da se je pogovorjal s premierom Indonezije, Sokarnom, (predno je le ta odpotoval na konferenco neangažiranih in v Beograd) o ponovitvi konference o malezijskem vprašanju, ki naj bi bila ponovno v Tokiu. Malezijski premier je v zvezi s to pobudo tajlandskega premiera izjavil, da bo Malezija tudi v bodoče vodila politiko "bomo videli; imamo čas."

HRUŠČOV BO OBISKAL BONN

Premier SZ, Hruščov, je sprejel vabilo Z. Nemčije, da obišče Bonn. Datum obiska še ni določen.

Že dolgo je znano, da je Hruščov želel vrniti obisk Z. Nemčiji (namreč 1. 1955 je zapodnonemški kancler Adenauer obiskal Moskvo), vendar vselej je prišlo "nekaj vmes", da je ta obisk zavlačevalo.

Hruščov zet, A. Adžubej, odgovorni urednik "Izvestij", je obiskal Bonn v mesecu juliju t. l., in računajo, da je le-ta izgladil vse sporne točke, ki bi sicer škodovali obisku njegovega tasta v Bonnu.

Tako je prišlo do izjave zahodnonemške agencije, da je sovjetski ambasador v Bonnu, g. Smir-

nov, v sporazumu z zahodnonemskim ministrom za posebne zadeve, g. Westrickom, sporazumno povabil Hruščova v Bonn, kjer naj bi se razgovarjal z novim kanclerjem, dr. Erhardom, o vprašanjih "Bonn—Moskva."

Anglosaksonski blok, kot vse članice evropskega vojaškega pakta NATO, razen Francije, so napovedan obisk v Bonnu sprejele s simpatijami. Izgleda da se de Gaulle počenja zavedati dejstva, da se novi kancler, dr. Erhard, z razliko bivšega kanclerja Adenauerja, nagiba bolj na Washington kot na Pariz — ker se mu pač ne zdi dovolj močan garant...

Slovinci, rojaki! Podprite javno akcijo lista in obdržite ga pri — življenju!

EDITORIAL

Zakaj slovenstvo šepa ?

Neverjetno, a resnično: križem naše ljubljene domovine je prebredla vse knjigarne, v skromni želji, da bi kupila sliko F. Prešerna ali kakšnega velikega slovenskega moža.

Povsod enak odgovor: "Nimamo".

V šempetru pri Gorici pa so bili ljubeznivejši: "Oh, že štiri leta je tega, kar smo imeli v prodaji takšne slike."

Seve, slike vodilnih državnikov, (domače in tuje "branže") so ji bile na razpolago. Lahko bi jih nabavila.

Takole, ko te žolč prisili, da se razvnameš, ti moze prešene še druge, nič manj spodobne, paralele: Cankarjev muzej Na klancu prepreda pajčevina; vse, kar je v njem podvrženega trohnobi, trohni, plevel krog poslopja bujno bohota! Pravzaprav pa se drugim slovenskim velikim pokojnikom ne godi nič bolje!

— Kar berite časopisje iz domovine.

Kot šolar — se spominjam — nas je učitelj večkrat skupinsko popeljal, da smo si ogledovali kulturne spomenike, muzeje ...

Danes ni več tako. Tiste navade so bile gnile, nazadnjaške ...

Morda sem tudi sam nazadnjak, vendar ...

Za vruga, mar v slovenskih šolah več ne razobešajo slik naših velikanov, katerim smo dolžni nič več nič manj kot to, da smo Slovenci narod! Menim tudi, da bi taka slika nikakor ne smela motiti niti samega Miha Marinka, kaj šele njegove oprode, ki bi se lahko primerno skrivali za slovenstvom.

Že res, morda nisem na "liniji" in "kulturne integracije" ne sprejemam pravilno, vendar je tudi res, kar vam bom povedal iz svoje prakse narodnega delavca:

Ne vem, če si domovina lahko privoščiti našo ravnodušnost do slovenstva, vem pa, da taista domovina ničesar ne stori, da bi vzpodbujala slovenstvo, kjerkoli že žive Slovenci.

Se grša se nam resnica predstavi, ce pomislimo, da je med nami velik odstotek Slovencev, katere je vzgajal italijanski fašizem. Da, takrat so bili ti mladeniči Slovenci, ker jih je fašizem kot Slovence zapostavljaval in celo preganjal. Po vojni je bil del Primorske priključen Jugoslaviji. Na priključenem ozemlju — kot pravzaprav po vsej Sloveniji — se je od takrat naprej bore malo govorilo o slovenstvu. Govorilo se je o internacionalizmu, komunizmu. Na slovenstvo se je pozabljalo in se je celo žigosalo kot nazadnjaški nacionalizem ... Majhna stvar v primerjavi z "velikimi" komunističnimi ideali!

Ko so se ti mladeniči, (danes so med nami) razočarali nad komunizmom, so se hkratu nad slovenstvom, kajti naučeni so bili (od fašistov in komunistov), da nacija istovetijo z režimom. Pojma, kot sta "mati", "domovina" sta tem ljudem še danes tuja. Menijo, da je domovina komunizem, mati pa orodje, ki se udinja komunizmu. Od vekov, za vse veke ... Janezova dolžnost (ker je imel srečo, da je potegnil pete na svobodo) je, se ne meša v politiko, kajti domovina je politika, saj vendar tamkaj vladajo komunisti, nasploh — vzganjati slovenstvo je grda politika.

Pravzaprav pa je tudi sicer slovenstvo zelo zapletena stvar: Narodni delavec v emigraciji se mora prejkoslej sprijazniti vsaj z dvema najpogostejšima očitkoma; da je bebec, ali da "vleče na svojo stran". "Bebec" mu obešajo vsi tisti, katerim je pojem "slovenstvo" tuj, in edini ideal lahko izživljanje. Drugi vzdevek je težji, bolj zapleten; korenini na prislovično slovensko nezaupljivost. Res pa je tudi, da je bilo med slovenstvom in za slovenstvo veliko mazačev, ki so vsak po svoje slovenstvo zares vlekli in mu pridajali zelo različne pridevnike. Taki mazači so ljudi razočarali, razočarali so jih zato ker navkljub previdnosti niso bili dovolj previdni, da bi spregledali tisti pridevnik — liberalni Slovenci, klerekalni Slovenci it.d.

MAO CE TUNG DELI AZIJO

po okusu kitajskih zemeljskih zahtev

Moskva, 2. sept. (po "Pravdi"). — Pravda je priobčila pričujoči članek, kateri se je prvotno nanašal na izjave Mao Ce Tunga ter Ču En Laja za japonski list "Sehai Sinbo". Po pisanju tega japonskega lista se je potem predstavnik SZ v Pekngu obrnil na kitajskega zunanjega ministra z vprašanjem, kaj je z verodostojnostjo objavljenega razgovora z Maom ter Ču En Lajem. Namestnik zunanjega ministra je odvrnil, da, če je Mao tako govoril, potem se z njim strinja.

Tekst v japonskem listu:

Mao Ce Tung je najprej govoril o obstoju "Dveh vmesnih zon". Prvo sestavljajo narodi Afrike, Azije, Latinske Amerike, ki se bore proti ameriškemu imperializmu; drugo pa Evropa, Kanada in druge države, ki se prav tako bore proti ameriškemu imperializmu. Med temi zadnjimi posebej omenja Francijo. Dalje pravi, da je Japonska doslej monopolistični kapital ZDA, da se bo pa prej ali slej znebila te odvisnosti od ZDA. Pravi: "Japonski narod je velik, bojeval se je z Anglijo in Francijo. Napadel je Pearl Harbour, okupiral Vietnam, Filipine, Tajland, Malajo, Indonezijo in prišel do vzhodnega dela Indije. "Za tem Mao nadaljuje: "Prav bi bilo, če bi Japonska postala popolnoma neodvisna ter postavila zveze in sodelovanje s silami v Aziji, ki se bore za nacionalno neodvisnost."

Vendar v tujini te stvari niso toliko aktualne. Tu se ne gre za to, kdo bo vladal, ker se dela vsakdo otepa; bolje je živeti lagodno. Vendar tudi tu mora slovenstvo živeti; nekdo nas mora predstavljati, skratka, živeti moramo! Kako, po vsem tem, kar sem zapisal? Tu imamo SDM, tu imamo list Slov. vestnik. Slov. vestnik je svojo nepolitično smer dokazal že najmanj tolikokrat, kolikor je med nami nepoštenih Slovencev. Se pravi, ne vlečemo ne sem, ne tja — za slovenstvo. Ne dovolimo pa, da bi nas kdorkoli kamorkoli povlekel!

Naše geslo je: Slovenci smo vsi, za slovenstvo delajmo vsi, vsak po svoje naj "komandira" in vleče naš skupen slovenski voz naprej. Politično naziranje naj vsakdo pridržijo zase, naj ga goji in razlaga znancem in prijateljem izven društva. Slovenstvo bi bilo zelo preprosta stvar, če bi ne bili egocentristi, razžrti, če bi ne bili kramarsko malekosti in nezaupljivi, če bi tudi v srcih Slovenci.

Tudi ljubosumje igra svojo vlogo, čeprav ne govorimo o ljubezni — prej o sovraštvu!

Smo pač narod rojen za bič — nekdo ga vihti, drugi ga čuti. In raje podiramo kot pa gradimo. — Veliki narodi (ne številčno) so uspeli, ker niso rušili tega, kar jim ni ugajalo, marveč so napako raje popravili in niso vsake stvari takoj vodili na konico ostrine.

Slovenci imamo pridne roke, vendar kramarski razum.

Delajmo na tem, da napako za vselej odpravimo!

O kitajsko-sovjetskemu sporu je dejal, da se je poslabševal vse od XX. kongresa KP SZ. Meni, da je to vojna na papirju, ki ubija psihološko, vendar ne fizično. Tako vojno je Kitajska pripravljena voditi še celo četrstoletje, vse do zmage.

Nadalje je šel Mao pri razpravljanjih o mejah. "Predelov, ki jih je okupirala SZ je preveč". Dejaj je, da je SZ vzpostavila nadzorstvo nad Mongolijo in da so Kitajci načeli to vprašanje leta 1954, ko sta bila v Pekingu Hruščov in Bulganin, vendar nista hotela nič slišati o tem. Dalje je obtožil SZ, da si je prisvojila dele Romunije, Vzhodne Nemčije, Poljske in Finske. Hotela bi dobiti tudi Sinkiang in ozemlje severno or reke Amur. Obtožil jo je, da tam koncentrira vojaštvo na mejah. "Čas bi že bil, da bi jih preprečili prisvajanja." Govoril je tudi o pokrajini vzhodno od Bajkalskega jezera: "Približno pred sto leti je ozemlje vzhodno od Bajkala postalo rusko. Od takrat so Vladivostok, Habarovsk, Kamčatka in drugi kraji del Rusije. Mi doslej še nismo dali računa za ta spisak." Na vprašanje, kaj meni Kitajska o Kirilskih otokih ki jih Japonska zahteva nazaj od SZ, je odgovoril: "Za nas je to vprašanje jasno: vrnjeni morajo biti Japonski."

Kako "Pravda" komentira Maove izjave:

"Na kratko: Mao doslej še ni bil nikoli tako iskren. Znano je, da v Kitajski vsako leto izdajajo nove zemljevide ter šolske učbenike, v katerih prikazujejo kot del Kitajske ozemlja, ki so bodisi v SZ, ali tudi drugih državah. Name-reč Kitajska državna meja sega — po kitajski logiki — preko vse Burme, zasega Vietnam, Korejo, Malajo, Nepal, Butan, Sikhim itd. Tudi doktrina o dveh vmesnih zonah ni nova, že kitajski cesarji so jo v spremenjeni obliki poznali, Mao jo je le prilagodil. Vendar," izjavlja "Pravda", "Mao je vendarle iznesel nov element: na račun meja v vzhodni Evropi skuša Mao raspahovati nacionalne strasti med vrsto socialističnih držav, kar bi očitno ustrezalo razkolniškimi željam kitajskih voditeljev," zaključuje "Pravda."

Ker se vsi ti problemi in želje v glavnem tičejo dveh komunističnih gigantov in ker je ob strani obeh še "ameriški imperialistični tiger", ki pač po logiki, čuva svoje pozicije, smo lahko ob takih izjavah skoraj ravnodušni: "Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima!"

VLOGA ATOMSKE AGENCIJE NA PODROČJU JAMSTEV

Beograd, avg. — Svet guvernerjev Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEO) na Dunaju je potrdil imenovanje Inž. Slobodana Nakičeničevića, dosedanjega sekretarja zvezne komisije za jedrsko energijo, za direktorja jamstev in inšpekcije IAEO. Inž. Nakičenič je odšel na novo dolžnost na Dunaj sredi meseca septembra.

ZA VSA POTOVANJA V AVSTRALIJI IN INOZEMSTVU

se obrnite na

"ITALVIAGGI"

31 SWAN ST., RICHMOND, VIC. — TEL. 42-2043, 42-6203

Stavba postaje Richmond — Tram stop št. 8

Kamorkoli — s kakršnikoli sredstvom in preko vseh problemov pomagamo ♦ Smo opolnomočeni zastopniki emigracijskega urada za vstopne vize v Avstralijo ♦ Vsi potovalni dokumenti BREZ-PLAČNI ♦ Pomagamo s financiranjem pri potovanju za Vas ali Vaše pri prihodu iz inozemstva ♦ Uslužimo pri obračunu dohodkov (Tax), polnomočij, prevodov itd. ♦ Poslujemo tudi ob sobotah dopoldne.

PRIJATELJEM, ZNANCIEM IN SORODNIKOM (BEGUNCEM) LAHKO

POMAGATE PRI PREHODU V AVSTRALIJO IZ ZAHODNIH DEŽEL!

Za vse informacije se obrnite do Mrs. Mira Sacerdoti Assistant Manager (Zagrebčanka)

NOVICE IZ DOMOVINE

UMRL JE JUŠ KOZAK

V začetku septembra je v tridesedmesetem letu starosti za vselej zatisnil oči Juš Kozak, slovenski pisatelj in esejist.

Pokojnik se je pričel uveljavljati kot pisatelj neposredno po prvi svetovni vojni, potem ko se je vrnil z Dunaja, kjer je dotokrat študiral. Pisatelj, Juš Kozak, se je rodil 26. jun. 1892. leta na meji ljubljanskega mestnega in kmečkega življa. Po opravljeni maturi — kot smo rekli — je na Dunaju študiral zgodovino in zemljepis.

Avstrijske oblasti so pok. Juša preganjale zaradi slovenstva, pravzaprav zaradi "puntarije" — kakor so mu očitali. Pozneje, tik pred prvo svet. vojno, se je Kozak vključil v slovensko prepodrodno gibanje (gibanje za Slovenijo brez avstrijskega tutorstva), bil je za tem vojak, po vojni pa je postal profesor. Po I. svet. vojni je bil dolgoletni urednik "Ljubljanskega zvona". II. svet. vojno je pokojnik preživel v zaporih in internaciji, dokler se ni po zlomu priključil v partizane. Od tod naprej je bila Kozakova pot vselej prepletena z OF ali pozneje s komunisti. Imel je dobre vezi z vrhunskimi komunisti (E. Kardelj, pok. Kidrič . . .) Neizpodbitno je, da je kot komunist vplival oz. pomagal pri ustvarjanju tako imenovanega "socialističnega realizma" v povojni slovenski kulturi v domovini, za kar je lansko leto tudi prejel Prešernovo nagrado.

Kakorli — mnenja bodo deljena — za nas je bil pokojnik človek (spočetka idealist), ki je pomagal orati ledino slovenske kulture zlasti med obema vojnama. Zato bo prav, če mu za pišem: Lahka ti bodi slovenska zemlja!

NOVA PEČ ZA JESENIŠKO
ŽELEZARNO

Z Reke so na Jesenice pripeljali novo 60-tonsko električno peč. Peč je pripeljala švedska ladja "Venezia", dobavila pa jo je švedska tvrdka ASEA. Ker vsi sestavni deli peči tehtajo okrog 360 ton, so naročili posebne vagone z Dunaja za transport po železnici do Jesenic. Novo peč bodo takoj začela montirati domača podjetja. Upajo, da bo še letos dala prve šarže.

POMAGAJTE UPRAVI VESTNIKA:
JAVITE SPREMENJENI NASLOV!

REPORTAŽA:

Pozabljeni kip na
Primorskem

V vasi Dolanci v Gorenji Branici na Primorskem je na vrtu hiše št. 1 zapuščen kot, kamor odlagajo v jeseni prekle za fižol. Če bi te prekle malo odmaknili in vam star pušpan ne bi delal pretemne sence, bi opazili, da tu molita iz zemlje roka in noga, očitno kosa neke figure. Potem bi vam prijazni domačin povedal, zgodbo o zakopanem kipu.

V tisti hiši je živel nekoč baron Čehovin. Rodil se je leta 1810 kot kmečki fant. Njegov stric, duhovnik, ga je poslal v gimnazijo v Gorico, tam pa se je sprl z nekim profesorjem in oče ga ni več pustil v šolo, češ da je dovolj študiral da bo lahko za pirarja. Ko so leta 1848 razpisali mobilizacijo, se je prijavil. Na naboru so ga sicer zavrnil, a je toliko časa prosil, da so ga vendarle sprejeli v topništvo, čeprav si je želel v pehoto. Ko je še istega leta izbruhnila vojna, je odšel z armado Radetzkega v Italijo. Tam se je pa iskaval. Pri Montanari je dobil srebrno medaljo za hrabrost, pri Sammacapagni mu je sam Radetzki pripel veliko zlato. Ves dan so se borili neodločno in šele ko je Čehovinov poveljnik padel in je sam prevzel baterijo, se je položaj obrnil Avstrijcem v prid. Zato je z veliko zlato dobil tudi častniški naziv. A naj-

NA ROB ENAJSTEGA PULJSKEGA
FESTIVALA

ali spodrslej nacionalne nestrpnosti v
Jugoslaviji.

Zgodilo se je — baje nehote — da je filmski festival v Puli z dvema karakterističnima filmoma zanetil, oz. pogrel stare stvari — narodnostno mržnjo med Srbi in Hrvati. Gre se namreč za filma "Človek iz hrastovega gozda", ter za film "Marš na Drino". Oba filma — kakor tam izjavljajo — sta preračunana na to, da omiljujeta krivdo četništva, po drugi strani, če stvari vsporedimo nasproti ustaštvu, prihajamo do tistih zaključkov, kot je bila režija festivala, namreč da "je treba brez vsakega ovinkarjenja povedati, da je bil s tema dvema filmoma storjen na XI. puljskem festivalu oster šovinistični izpad" — kot je zapisal Danilo Knežević.

"Tomosovi" mopedi po vsem svetu

Koprška tovarna motornih vozil "Tomos" ki bo letos slavila 10-letnico, se je doslej že močno uveljavila na modernom tržišču. Tovarna med drugim izdeluje popularne mopede za inozemske kupce v 41 variantah, ki se razlikujejo ne samo po zunanjih detajlih, marveč tudi po funkcionalnosti in drugih karakteristikah. Seveda ima "Tomos" takšen pester proizvodni program predvsem zato, ker se pač mora prilagajati zahtevam inozemnih kupcev. Letos izvaža "Tomos" svoje mopede v Grčijo, Madžarsko, Švico, Z. Nemčijo, Irsko, V. Britanijo, Nizozemsko, Belgijo, Dansko, Norveško, Švedsko in Finsko. V načrtih pa imajo že zagotovljene aranžmane z vzhodnoevropskimi državami in s SZ. Vrh tega pa ima "Tomos" poslovne stike še že z vrstjo izvenevropskih držav, od Gane, Iraka, Indije, Kuvajta in Malaje pa do N. Zelandije, Urugvaja, Paragvaja, Tunisa, ZDA in še mnogih držav.

ODLOČITEV O CERKNIŠKEM JEZERU

Odločitev o tem, ali je mogoč zadržati Cerkniško jezero, da ne bi ob sušnih mesecih povsem upadlo, bo padla prihodnje leto spomladi, ko bodo strokovnjaki na osnovi dolgoletnih terenskih raziskav spregovorili končno besedo.

Zaenkrat pripravljajo strokovno dokumentacijo, v kakšnem obsegu in kje naj bi čez vse leto zadržali vodo. Letos so pregledali teren, kjer naj bi zgradili akumulacijski jez, na več krajih so barvali vodo in raziskali, kar doslej na tem kraškem terenu še ni bilo znano.

Doslej so strokovnjaki, ki se ukvarjajo z raziskavami, podajali optimistične zaključke o možnosti, da bi vodo zadržali skozi vse leto. Torej izgledi so, če bo tudi v bodoče vse prav kazalo, da bodo v prihodnjih letih pričeli z deli za zajezitev vode v Cerkniškem jezeru in predvsem s tem, da bo voda skozi vse leto v jezeru tudi ostala.

V zvezi s Cerkniškim jezeorm imajo v domovini velike načrte preračunane predvsem za turizem, poleg tega za izboljšanje tamkajšnje flore in kmetijstva.

Gradili bodo novo Dravsko elektrarno

Nova elektrana na Dravi bo ob cesti Maribor—Ptuj pri Zlatoličju. Doslej zgrajene elektrarne na Dravi so vse na rečni strugi. Nova elektrarna, ki so jo začeli graditi letos, bo precej oddaljena od Drave. Do nje bo pritekala voda iz Drave po velikem dovodnem kanalu, narejenem preko sedanjih polj. V tistem delu dravske struge je namreč padec vode tako majhen, obala pa tako nizka, da je ni mogoče tako zajeziti, da bi se splačalo izkoriščati njeno silo za proizvodnjo elektrike.

Kot smo omenili, bo nova elektrana s kanalom vred oropala kar precej obdelovalne zemlje, bo pa za tamkajšnje poljedelstvo tudi koristna, saj bo v sušnih mesecih namakala tamkajšnja polja med Meljem in Miklavžem.

STARI IN NOVI KAMIONI, TIPPERS & SEMI-TRAILERS

PREKO 80 NA IZBIRO.

Smo melbournška vodeča in največja tvrdka s kamioni
in distributorji novih

ALBION in LEYLAND

KAMIONOV

Dela za tiperje in meddržavne vožnje lahko posredujemo tudi.
Posredujemo posojila za kamione po dogovoru.

McGINNESS TRUCK SALES Pty. Ltd.

34 LINCOLN SQUARE (Off Swanston St.), CARLTON — Tel. 34-2763

višje odlikovanje ga je še čakalo: pri Novarri si je leta 1849 pradbil beli križ — red, ki ga je Marija Terezija ustanovila samo za tiste vojake, ki iz lastnega nagiba store izredno junaško dejanje. Ta red je bil zvezan s pravico do plemiškega baronskega naziva in letno rento 600 goldinarjev. Dekret v plemiško povišanje je na pergamentu z okrasno miniaturo: podpisala sta ga cesar Franc Jožef in takratni notranji minister, zloglasni Bach. Mimo avstrijskih odlikovanj pa je imel še vrsto tujih: papežev, toskanskega nadvojvode Leopolda in bana Jelačića.

Takrat se je dal portretirati in polminiaturni portret kaže sicer vsakdanji, a odločen obraz avstrijskega stotnika v togi drži in vsega ovešnega s odlikovanji. Žal je preminil mnogo bolj nejunaško kot je živel — leta 1855ga je pobrala krvava griža, čeprav ga je zdravil cesarjev osebni zdravnik. Pokopan je v Badnu pri Dunaju in ima tam tudi spodoben, le nekoliko zanemarjen nagrobnik.

Spomenik so mu postavili za cesarjevo 60-letnico na pobudo Veteranskega društva v Gorici.

Načrt je napravil arhitekt Fabiani in 14. avgusta 1898 so pred njegovo rojstno hišo svečano odkrili iz cararskega mramorja v nadnaravni velikosti izklesan kip.

Po I. svet. vojni so začeli Italijani, ki jim je bil ta spomenik junaškega in uspešnega borca proti Italiji — trn v peti odkritimi provokacijami. Zlasti po nastopu fašizma je kdaj pa kdaj kdo vrgel kamen v kip. Leta 1924 so fašisti v Ajdovščini sklenili, da ga bodo razbili. Ljudje pa so to izvohali, sporočili domačinom in vsa soseska je pomagala, da so kip razstavili in kip zakopali.

O baronu Čehovinu so mnogo pisali v "Slovenskih novicah", "Slovenskih večernicah", zlagali in objavljali so pesmi in drugo. Bil je popularen in v tistih časih je bil še zlasti idol, saj se je kot preprost kmečki fant in še Slovenec povzpel samo za lastnimi močmi povzpel tako visoko. Pozneje pa je njegov lik posebljal vse tisto, kar so ljudje čutili do osvojenega laške fašistične okupacije.

Zaradi tega v domovini razmišljajo, da bi spomenik ponovno restavriral in ga postavili, kjer je že nekoč bil.

Tajništvo SDM poročja

Upravni odbor SDM, ki se sestaja na svoje redne seje vsak drugi petek, lahko že pokaže uspehe svojega dela in s pričakovanjem gleda na načrte, katere upa uresničiti v bodočnosti. Člani odbora se v polnem številu udeležujejo sej in izvršujejo svoje dolžnosti po najboljših močeh brezhibno. Nadajmo se, da ta delovni zanos ne bo popustil in da bo jubilejno leto naše organizacije v Melbourne res najuspešnejše.

Odbor je razpravljal v preteklem mesecu o možnih razviti svoje delovanje na nova področja. Predvsem ima v namenu organiziranja "theatre parties", kakor se tu nazivajo obiski gledaliških predstav v skupinah. Za take obiske gledališča dovolijo velike popuste pri cenah vstopnic; če se bo pokazalo zadostno zanimanje med našim članstvom bomo lahko take obiske gledališča nudili prav pogosto. Prav tako namerava odbor organizirati razne poučne izlete kot n.pr. ogled letališča v Essendonu, parlamenta Viktorije, itd. Obstoji tudi možnost najeti po zelo znižani ceni letalo, s katerim bi bilo možno za "week-end" poleteti v oddaljena mesta. Za priprave nam bo seveda potrebno še nekaj časa, vendar zamisel je tu in upajmo, da jo bo mnogo članov pozdravilo kot pozitivno.

V novembru nas bo obiskal Slovenski pevski zbor iz Sydneya pod vodstvom g. Klakočerja. Obisk bo prav gotovo povzročil zanimanje med rojaki v Melbourne. Pevski zbor, ki je dobil izvrstno pohvalo v Sydneyu bo imel svoj koncert v Melbourne dne 29. novembra v St. Bridget Church Hall, Corner Nicholson St., in Alexandra Parade, North Fitzroy. Vstopnice bodo naprodaj pri slovenskih patrih v Kew in pri Slovenskem društvu v Princess Hill.

Od 1. oktobra dalje bo pisarna društva v Princess Hill, 371 a Park Street, uradovala vseko sredo od 8. do pol 10. ure zvečer. Ako ima kdo kakršnekoli probleme, katere bi rad razpravil z društvom naj nas obišče ob nevedenem času. Čas uradnih ur bomo seveda povčevali, ako se bo za to pokazala potreba.

Knjižnica SDM bo pravtako odprta vseko sredo od 8—9.30. zvečer. Pridite ako ste željni slovenskega čtiva; izposejevalnina je malenkostna.

POPRAVEK

V julijski številki se je vpletla med naše vrstice zelo neljuba pomota. Namreč: Član Nadzornega odbora ni g. S. Špacapan, ampak g. Janez Škraba. Obema prizadetima gospodoma naše obžalovanje nad napako!

Urednik

Vseh vrst najmodernejšega pohištva, TV, Hladilniki, radiogrami, električne svetilke, posteljnino lahko udobno nabavite pri

Warta Home Supplies

206 Barkly Street, Footscray

Tel. 68-3991

UGODNI KREDITI

TRADE-INS

V Domu samem so potrebna popravila, katera bo treba izvršiti v najkrajšem času. Zamenjati je bilo treba plinske cevi. Iz dvorišča pa je treba umakniti kakih 15 tovarnih avtomobilov zemlje, katera je postala odveč ob izgraditvi balinišča. Potrebno bo tudi popraviti ograjo. Da so z vsem tem zvezani tudi denarni stroški ni treba še posebej omeniti.

Dva balinišča sta na razpolago ljubiteljem tega razvedrila vsako soboto in nedeljo popoldne.

V koledarju za letos si zaznamenujte sledeče datume, na katere bomo imeli naše zabave: 24. oktobra v Sunshinu, 14. novembra v North Melbourne, 5. decembra v Prahranu.

Članom, ki so iz kakršnegakoli razloga pozabili poravnati članarino smo poslali pisma in jih spomnili na nas. Ako je po pomoti kakšno izmed pisem zašlo na napačen naslov nam prosimo, oprostite.

Kruta usoda je zopet posegla v našo sredo. Kot je bilo na široko opisano v tukajšnjem dnevnem časopisju, je v petek, dne 11. septembra, na Hume Highway — nedaleč od Melbourne — izgubil svoje življenje v tragični avtomobilski nesreči naš rojak E. Tomažič. Pokojnik, ki je bil položen k večnemu počitku 16. t.m. na pokopališču v Keilor, se je pred nedavnim naselil v bližini Myrtelford-a, kjer si je nameraval ustvariti bodočnost na farmi tobaka. Usoda je hotela drugače. Za rajnim žaluje soproga z štirimi malimi otroci, katerih najmlajši je šele tri tedne star. Ge. Tomažič v njeni globoki in tragični žalosti prav gotovo velja sožaluje vseh rojakov v Avstraliji. Ako pa bi kdo od nas hotel nesrečni družini tudi dejansko priskočiti na pomoč, naj se obrne na društvo, ki bo prav gotovo rado posredovalo.

Marjan Peršič

ČLANI SDM, ROJAKI!

PORAVNAJTE ČLANARINO!

371a Park Street, PRINCES HILL, Vic.

"INGE"
Detective Agency
Pty. Ltd.

240 Victoria Parade,
EAST MELBOURNE
(Ustanovljena 1958)
Tel. 41-4847 — 41-6494
Po urah: 94-6922

Člani The Private Investigators' and
Process Servers' Assoc. of Victoria.

Največji privatni investigatorji in procesni
servis v Avstraliji.

Strokovnjaki v

domaćih, zavarovalninskih, komercialnih,
izgubljenih oseb, splošnih in podobnih
zadevah. Vsa dela opravljajo detektivni-
strokovnjaki.

Govorimo sedem jezikov — 24-urna služba

Naša oprema vsebuje

dvojni radio, gibajočo in jekleno fotografijo,
magnetofone in orožje.

Poznani smo zaradi

natančnosti — trdnosti — hitrosti

NAŠE CENE SO ZMERNE

SDM: FOND ZA DRUŽINO TOMAŽIČ

Slovensko društvo v Melbourne je začelo pobirati prispevke za družino pokojnega Edija Tomažiča.

Edi Tomažič je tragično preminul pri prometni nesreči, dne 11. septembra. Gospa Tomažič je ostala brez moža s štirimi otroci. Najstarejši je star devet let, najmlajši pa komaj tri tedne!

Ponesrečeni je bil doma iz Bregana pri Ilirski Bistrici.

Prispevke je SDM začelo pobirati na svoji zabavi v Prahran Town Hall, dne 19. septembra. Do sedaj so darovali po eno funto: K. Kodrič, M. Peršič, M. Hartman, V. Čar, J. Brgoč, M. Pišotek, J. Gjerek, J. Žužek, M. Adamič, I. Grabner, F. Pongračič, S. Vrankar, S. Mlinar, A. Pirč, F. Purgar, E. Lešnik, A. Krizanič, J. Stengel, I. Skobe, S. Žalig. Po deset šilingov so darovali pa: F. Brumen, F. Stare, I. Jelen, A. Golobič, A. Brgoč, J. Štolfa, J. Grilj, L. Škrl, M. Kastelič, A. Markič, in K. Bizjak.

Kdor bi hotel z malenkostnim darom priskočiti na pomoč nesrečni družini, lahko pošlje na Slovensko društvo Melbourne, 371a Park Street, North Carlton, Vic., ali pa izroči o. Baziliju v Baragovem domu. Nadaljnji darovi, vkolikor bodo pooblaščenim uredništvu sporočili, bodo objavljeni v naslednji številki Slovenskega vestnika.

Še dva smrtna primera med nami

V Geelongu je tragično preminul g. Viktor Stegelj. Pokopan je bil v Geelongu. Zapušča žalujočo soprogo. Med geelongškimi Slovenci je bil pokojni dobro poznan.

Trebanova mati, gospa Ana Lipovič, je umrla v bolnici, dne 15. septembra. Pokopana je bila 18. septembra na slovenskem pokopališču v Keiloru.

Socialni referent SDM, g. Maks Hartman, je v imenu društva položil na pokopnišču grob venec. Vnuk pokojne igra pri orkestru PZ Triglav. Naše sožalje vsem žalujočim!

Urednik

**"Postani član Slov.
društva Melbourne!"**

KOZERIJAJ

Šesti čut

Ali imate tudi pri vas, v vašem podjetju vremenoslovca, ki zmeraj natanko ugane, kakšno bo vreme? Ima nekakšen šesti čut, ki mu pomaga, da o pravem času predvidi kadrovske spemembe. To je namreč zelo važno. Le kaj bi bilo, če človek ne bi imel te zmožnosti? Utegnilo bi se zgoditi, da bi jutraj srečal referentiča, ki ga še pogledal ni, popoldne pa bi ne vsem lepem zvedel, da je taisti tovariš predviden za pomembnega funkcionarja v občini. Tako pa ti šesti čut že vnaprej pove, da je v tega refentiča vredno investirati nekaj naklonjenosti in ljubeznivosti. Potem te ne more nič več presenetiti. Ko drugi uslužbenci tebi nič meni nič hodijo mimo njega, ne da bi v njem slutili potencialnega funkcionarja, se mu ti že ljubeznivo klanjaš. On te sprva začudeno pogledava, češ čemu ta nenadna sprememba, potem pa začne enako ljubeznivo odzdravljati, dokler nekega dne obema ne zastane korak, da bi izmenjala nekaj običajnih (a pomembnih) fraz o vremenu, počutju in podobnem. In ko referentič naposled postane funkcionar, reče sam pri sebi: "Ta Vetric me je cenil, ko še nisem bil funkcionar! Takim ljudem je treba zaupati — takim klenim značajem!"

Vetric ima tudi svojo Ahilovo peto. Grize ga, če vidi, da nekdo postane funkcionar, čeprav po njegovem nima boljših kvalitiet od nje-

MLADO BRSTJE

LENUH

Bil je človek, ki je zapravil vse, kar je imel, zato je sklenil, da si poišče službo. Res najde gospodarja, ki je potreboval hlapca.

"Koliko zahtevaš?" ga vpraša kmet.

"Dvajset cekinov na leto in da me hraniš ter oblačiš," odgovori novodošlec.

Gospodar pristane in ga sprejme v hišo.

Drugo jutro zarana vstanejo vsi, le hlapca ni od nikoder. Jezen gre gospodar poklicat lenuha, ki sedi neoblečen na svoji postelji.

"Kaj je to tvoja služba?" vpraša razdraženo gospodar.

"Kakor sva se pogodila: da me hraniš in oblačiš."

VRABCI POD KLOBUKOM

Janko je bil malopriden dečko, ki je rad lovil vrabce. Nekega dne jih je zopet nekaj ujel in dal na glavo pod klobuk. Na potu domov ga pozdravi prijazen popotnik, toda Janko gre dalje kot da ne sliši.

Popotnik si misli: "Tukaj živijo čudni ljudje. Ko jih pozdraviš, te ne slišijo, kaj da bi se še odkrili kot se spodobi."

Malo kasneje sreča Janka znanec njegovega očeta. Tudi njega Janko ne pozdravi, mož pa tebi nič, meni nič potegne Janku klobuk z glave in — fr — vrabci veseli zletijo.

Od ttakrat pravijo ljudje o fantičih, ki ne pozdravljajo starejših, da imajo vrabce pod klobukom.

POGUMNA MUCKA

Kličejo me Lucka in sem lepa mucka, ki že mleko cucka. V kamrici prežim pa se kar bojim, da od kod ne skoči kakšna strašna miš, mogla bi se zvleči v luknjico pri peči.

J. J. Zmaj

LJUDMILI

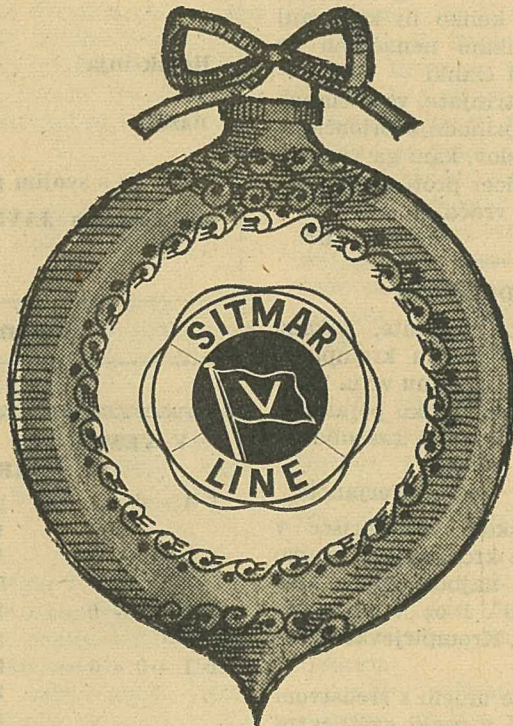
Bodi vesela, dokler si mlada
uči se vedno pridna in rada;
mater poslušaj, kar ti vele,
vtisni očeta v svoje srce.

Fran Levstik

Mladi Gorjan Košuta v Washingtonu

Iz Interlochena poročajo, da bo sedemnajstletni violinist G. Košuta iz Ljubljane nastopil konec meseca kot solist na simfoničnem koncertu interlochenskih "Mednarodnih mladih simfonikov" v Washingtonu. Gorjan Košuta, ki študira violino v Ljubljani pod vodstvom Cirila Veroneka, se mudi zdaj že dva meseca v nacionalnem glazbenem centru v Michiganu, in to, da so ga izbrali za solista, je za mladega violinista posebno priznanje.

PRIPOROČA SE IN POZDRAVLJA SVOJE KLIENTE IN SLOVENCE

Potuj z veselimi ljudmi — Potuj s Sitmar v Napelj

Obiščite Vam najbližji Potniški urad in vprašajte za vse podatke: za potne cene in rezervacije na štirih enorazrednih popolnoma za Vašo udobnost urejenih Sitmarjevih prekoceankah: "Fairsea", "Fair Sky", "Castel Felice", "Fairstar".

SITMAR

Sitmar Line, C.M.L. Building,
330 Collins Street, Melbourne, Vic.
16 Bridge Street, Sydney, N.S.W.

STARINSKE ZANIMIVOSTI IZ DOMOVINE

Ura v Stari Loki

KOMBINACIJA BENEŠKE IN PRAŠKE MESTNE URE

Pri Gosariji v Stari Loki šteje 19, po domače pri Blažeškovec, imajo na pročelju gospodarskega poslopja nenavadno uro. V polokrožnem oknu stojita na vsaki strani dva v starinske uniforme oblečena izrezljana lesena vojaka, katerih vsak drži v rokah nekakšno tolkalo. Ob teh dveh figurah sta zvonca, po katetih sta vojaka nekdanj tolkla ure in četrti. Med vojakoma pa je ura: že nekoliko načeta kovinska številčnica z rimskimi številčkami in dvema železnima kazalcema ter dve niši nad njo. Ti niši sta nekaj posebnega. Ob vsaki je pri strani nekakšen poseben zvonec, a toliko prikrit, da ne moti pogleda na figurice, ki se v ritmičnih presledkih pomikajo mimo linice in tudi tolčejo z majhnimi železnimi klavdici neke časovne enote. Vsako uro se pomaknejo za eno figurico naprej to se pravi, so se pomaknile, kajti ura se je ustavila že pred zadnjo vojno in od takrat je ni nihče navil, pa tudi očistiti jo bi bilo treba in nekoliko popraviti, saj je nekakšna

slovenska kmečko-obrtniška izpeljanka slovitega "Orloja" — mestne ure v Pragi, ki vsako uro kaže apostole. Še več — Gosarjeva ura je nekakšna kombinacija znamenite praške ure in prav tako znamenite beneške mestne ure (ali morda dubrovniške): "črnca", ki bijeta čas Benetkam, nadomeščata tu vojaka, praške apostole pa figurice, ki vsaka z opravo drugega poklica oz. stanu zbuja vtis, da se gre za kakšno še živo inačico mrtvaškega plesa; saj med njimi tudi smrt, za katero se mati spominjajo, da je včasih prišla na dan vedno opoldne. Torej gre za misel, da vsakdo pusti za seboj nekakšno sled, vendar smrt vsem enako odbije ure.

Koliko je ura natanko stara: Ni znano. Ve se le to, da ko so leta 1896 pozidali gospodarsko poslopje, ni bila več nova, ampak jo je tedanji lastnik Jakob Jelovečan kupil iz druge roke v Benici.

Zaradi imenitnega umetnoobrnitiško-mehaničnega izdelka in zlasti domiselnosti bo ta redki etnografski spomenik sprejela Uprava za spomeniško varstvo SRS, katera bo tudi uro popravila in restavriralala.

Prihodnjič kakšna druga znamenitost.

ZIVELA SLOVENSKA ENOTNOST!

CONTINENTAL SMALL GOODS

**JOHN
HOJNIK**

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY
Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne izdelke!

HRENOVKE, KRANJSKE KLOBASE IN
SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC,
LEBERWURST, ITD.

"TOPSY" RESTAVRACIJA

SUGDEN PLACE,
med William the Shoeman in Woolworth,
MELBOURNE, CITY

Business Lunch: meso, juha, maslo, kava
ali čaj 5/6. TRI VRSTE jedi samo za 7/6.
(25 pripravljenih prvovrstnih jedi.)
KOSILA 12-14.30 ure — VEČERJE 17-20 ure
Ob nedeljah zaprto.

**ODLIČNA KNJIGOVEZAVA —
NIZKE CENE**

Poročni albumi — albumi vseh vrst —
Popravila knjig itd.
vam usluži ceneno, odlično in hitro

Janez Burgar

19 A'Beckett St., Kew, Vic. Tel. 86-8118

Balinjanje v Slov. domu

Pripravlja se tekmovanje posameznikov in
ekip. Najboljši bodo nagrajeni. Prijavite se g.
Mlinarju.

Balinišče je odprto vse praznike, sobote in ne-
delje cel dan. Lahko igrate tudi druge igre.

Domača hrana in pijača, črna kava, knjižnica.
Odprta bo tudi čitalnica.

Vstopnine ni!

VABLJENI!

UGODNA PRILIKA ZA SAMCE V ST. KILDI.

Stanovanje, hrana in pranje perila. Dobra za-
grebška kuhinja. Pokličite telefonsko številko
51-2853.

**LICENCE MOTOR
SCHOOL**

W. Mahler, bivši učitelj vožnje iz Koelna.

VOZNIŠKO DOVOLJENJE (licence)

dobite v najkrajšem času.

Sola je dovoljena od oblasti. Lahko dobite
tudi TAXI dovoljenje ali dovoljenje, da ste
lahko učitelj vožnje.

Govorimo jugoslovanske jezike!

Kličite kdarkoli telefonsko 24-2259

Restavracija "Z R I M E C"

v srcu Melbourne

Caledonian Line (blizu vagala Little Bourke
Street & Swanston Street.)

MALICE — KOSILA — OKREPCILA ipt.
NIČ NAD 5/-

Odprto vsak delavnik od 10. - 16. ure.
PRIPOROČAMO!

ZIDARSKI KONTRAKTOR

JOŽE & LOJZE KRANJEC

4 Heron Ave., North Sunshine, Vic.
Tel. 31-0264

Opravljamo prvovrstno vsa zidarska dela
(hiše, garaže, ograje, peči, kamine itd.) —
S kamnom ali opeko — Delamo vsa betonska
dela (cementišča). SE PRIPOROČAMO!

Opravljamo vsa krojaška dela
prvovrstno, ceneno in kvalitetno!

Priporoča se

A. LADVIK & A. LOGAR

222 Gertrude St., Fitzroy, Vic., Tel. 41-5735

Hočete najsodobnejšo slovensko revijo?

Naročite se na

M O S T !

Vse informacije na uredništvu

Slov. vestnika.

MALA KOZMETIKA**KOZMETIČNI NASVETI**

Členki na nogah zatečejo zaradi utrujenosti
nog. Preobujte čevlje! Če ste ves dan bili po
mestu s čevlji z visokimi petami, se oteklim člen-
kom zares ni čuditi. Obujte copate ali čevlje s
srednjo peto. Tako noge razbremenite. Zvečer
namočite platneno krpo v izcedek kamilic in rož-
marina in jo ovijte okoli členka. Obkladek mora
biti mrzel. To in visoko dvignjene noge pospe-
šujejo cirkulacijo krvi. Prevelika količina krvi,
ki se je nabrala v nogah, se kmalu porazdeli po
telesu in otekline izgine.

Za neprijeten duh iz ust je več vzrokov, kar
bo ugotovil zdravnik; lahko so to nagniti zobje,
občutljiv želodec ali pa celo mandlji. Redno umi-
vanje zob je v takem primeru izredno važno.
Čistite si zobe po vsaki jedi. Pazljivo očistite vse
luknjice med zobmi. Ostanki jedi se namreč tja
zalezejo in se začno razkrajati. To marsikdaj po-
vzroča neprijeten vonj. Uporabljajte dobro zobno
pasto in pirjetno dišečo ustno vodo (deodorant
for mouth), ki jo dobite v vsaki lekarni.

NASVETI**DROBNI NASVETI**

Temne obleke, umazane od prahu, očistite, če
madeže zdrgnete s kosom surovega krompirja.

Če vas piči komar, kanite na boleče mesto
kapljico goreče sveče, bolečina bo takoj pone-
hala. Vosek potegne strup vase in preprečuje
vnetje kože.

Madeže od muh na gladkih predmetih od-
praviš, če jih zdrgneš s cunjjo namočeno v pe-
trelej.

Porcelan z pozlačenim robom ne perite v vodi,
ki vsebuje sodo.

Linolej postane svetel in kot nov, če ga na-
mažete vsak mesec enkrat z mešanico mleka in
vode. Polovico vode, polovico mleka.

Lakasti čevlji bodo ponovno pridobili svoj lesk,
če jih natrite s čebulino rezino, nato pa jih še
z mehko cunjjo zdrgnete.

Dobro je čistiti okna tudi s kisom, nato jih
operite z vodo in zdrgnite z mehko cunjjo.

filmske novice

◆ Marlon Brando pravi, priznati moram, da
sem sam vodil igro v filmih, kjer sem igral. Sem
namreč nepopravljiv individualist.

◆ Peter Ustinov bo igral angleškega kralja
Henrika VIII., ker je dober igralec in ker je
kralju tudi po teži podoben.

◆ Andrey Hepburn je med snemanjem filma
"Moja lepa gospa" tako shujšala, da zdaj že
nekaj časa pije pivo kot pravi Bavarec. Mora
se precej zrediti.

◆ Jack Lemon in njegova žena sta se iz srca
nasmejala, ko sta dobila pismo, naj pripravita
velik kup denarja, če hočeta nazaj ugrabljenega
otroka. Doslej sta namreč še brez naraščaja.

◆ Zahodnonemški režiser Rolf Thiele ("Dekle
Rossemarie") snema film po noveli Thomasa
Manna "Tonio Kruger". Naslovno vlogo igra
francoski igralec Jeane Claude Brialy, njegova
partnerka pa je Nadja Tiller.

ČUDNA MODA

Civilizirani svet pozna različne mode: moda
oblačil, moda obutve, galanterije . . . in modo
ženske pričeske. Le-ta se je letos najbolje od-
rezala: Pariz si je omislil nič več nič manj kot
golo žensko glavo za letošnje leto. Pariške lep-
otice pozirajo po kavarnah in promenadah z golo
glavo, fotoreporterji jih slikajo in reproducirajo
njihove slike v raznih revijah. Sicer za to dobo ni
nič čudnega, če imamo Beatlese in druge čudo-
vitosti, čemu bi k vsemu temu ne dali povdarka
še na glavi. — Prazni v glavi in na glavi!

ANEKDOTE

Nekoč so vprašali Einsteinovo ženo: "Vaš go-
spod soprog je vendar izumil znamenito relativ-
nostno teorijo . . . Jo pravzaprav razumete?"

Einsteinova žena je samo trenutak oklevala,
nato se je nasmehnila: "Ne. razumem je. Razu-
mem pa nekaj važnejšega. Razumem Einsteina."

George B. Shaw je nekoč pričel nagovor z na-
slednjimi besedami: "Domnevam, da večina iz-
med vas poredko misli. Le nekaj ljudi poznam, ki
več ko tri do štirikrat na leto mislijo. Sam vam
smem govoriti zato, ker se imam za svojo slavo
zahvaliti okoliščini, da en do dvakrat na teden
premišlujem."

ZA BREZPLAČNO DOSTAVO NA DOM VSEH ALKOHOLNIH PIJAČ KAMORKOLI

F. & E. G. DE MARCHIS

137-139 Gertrude St., FITZROY, Vic. — Tel. 41-3608

AVSTRALSKI AGENTJE "SLOVENIJA VINO" IZ LJUBLJANE.

Stock — hruškovec — maraskino — slivovica — žganje — prokupac — črni gusar
— merlot — refoško — beli burgundec — šipon itd., so specialitete, ki Vam jih
nudimo po najnižjih cenah na kontinentu.

Za bankete, gostije in podobno naročite pri nas. Vse kar Vam ostane, vzamemo
nazaj in Vam obračunamo pri Vašem računu.

PRI NAS NABAVALJA PIJAČE SLOVENSKO DRUŠTVO. Obiščite nas.!

PROTONVISION

299 Smith Street, Fitzroy, Vic.

Telefon: 41-1771, po urah: 92-5432

Prodajamo po najpovoljnjejših cenah

TELEVIZORJE — HLADILNIKE — PRALNE STROJE itd.

Pri nas dobite tudi vso hišno opremo (spalnice, sprejemnice itd.)

Po konkurenčnih cenah prodajamo magnetofone, stroje za rezanje trave itd.

Edinstvena trgovina v Melbourne, ki Vam ustreže udobno in Vam
prihrani — denar in denar pri nakupu blaga.

UGODNA ODPLAČILA — MAJHEN DEPOZIT ALI TUDI BREZ DEPOZITA!

★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT ★ ŠPORT

TOKYO 1964

14. sept. so v Tokiu slovesno odprli olimpijsko vas. Prisostvovalo je nad tisoč športnikov in športnih delavcev glavnega mesta Japonske in gostov iz več držav. Ob zvokih fanfar so dvignili zastave 98 držav, ki se bodo udeležile XVIII. olimpijskih iger. Takoj po otvoritvi je vas dobila prve prebivalce iz Mehike, pričakujejo pa še prihod športnikov iz Madžarske, Francije, SZ in Avstralije. Olimpijska vas bo odprta do 5. novembra. Zatem bo to naselje, v katerem je prostora za več kot 8.000 ljudi, dobilo nove prebivalce in bo postalo ena najsodobnejših stanovanjskih četrti Tokia.

Na waterpolskem turnirju bo sodelovalo samo 13 reprezentanc, in ne 16, kakor so napovedovali prej. Švedska in Argentina sta odpovedali sodelovanje, medtem ko je ekipa Južnofriške unije suspendirana. Tako bodo na turnirju sodelovale Avstralija, Belgija, Brazilija, Nemčija, Nizozemska, Madžarska, Italija, Japonska, Romunija, SZ, ZAR, ZDA in Jugoslavija.

Iz Maroka bo odpotovalo v Tokio skupno 26 športnikov. Od tega je 18 nogometašev, 4 atleti, 2 boksarja in dva dvigalca uteži. Spremljali jih bodo štirje trenerji in nekaj oficijalnih zastopnikov te države.

Predsednik indijskega olimpijskega komiteja Bhalinder Sing je izjavil, da bo na olimpiadi nastopilo 57 indijskih športnikov, ki bodo sodelovali v hokeju na travi (18), atletiki (10), rokoborbi (8), telovadbi (6), kolesarstvu (5), dviganju uteži (3), strelstvu (3), boksu (2) in v skokih v vodo (2).

Od 20 italijanskih atletov, ki naj bi sodelovali na olimpiadi, imajo za sedaj še štirje potni list za Tokio. To so Livio Berruti (olimpijski prvak) v teku na 200 m, Salvatore Morale (eden od obeh nosilcev uradnega svetovnega rekorda na 400 m ovire), Abdon Pamich (evropski rekorder v hoji) in Carlo Lievore (uradni svetovni rekorder v metu kopja). Italijanska atletska zveza je predlagala nacionalnemu olimpijskemu komiteju še 16 potnikov za Tokio, med katerimi so Antonio Ambu, Edi Ottoz, Silvano Mechoni, Sergio Ottolina in druga znana imena "azzurov".

Domačini Japonci bodo na olimpijske igre poslali 434 ljudi, od katerih bo 353 tekmovalcev. To bo najštevilnejša ekipa, kar jih je ta država kdajkoli poslala na kakšno športno tekmovanje, vendar ne bo najštevilnejša na tej olimpiadi. Največ predstavnikov bo imela v Tokiu Nemčija (skupna ekipa 510 tekmovalcev), druga najštevilnejša bo reprezentanca ZDA (478), tretja pa ekipa SZ (470).

Darilne pošiljke in letalske ter ladijske vozovnice

je najbolj naročiti pri tvrdki

Dr. J. KOCE

37 Heidelberg Rd., Clifton Hill, Vic.

TEL. 48-6759

ki je najstarejša, največja in najboljša slovenska tvrdka v Avstraliji.

Darilne pakete pošiljamo: kamorkoli, kadarkoli in karkoli.

Vozovnice preskrbimo hitro za bilo kam.

Za vpoklic deklet (zaročenk) in sorodnikov dajemo najbolj točne informacije!

POSREDUJEMO VAM Z NAJBOLJŠIMI POGOJI VSEH VRST ZAVAROVANJA

(ŽIVLJENSKO ZAVAR., HIŠE, AVTE, ITD.)! OBRNITE SE NA NAS, ZADOVOLJNI BOSTE!

ZASTOPNIK ZA VIKTORIJO: **Mr. J. VAH,**
2 Kodre St., St. Albans, Vic. — Tel. 65-9378

ZASTOPNIK ZA N.S.W.: **Mr. R. OLIP,**
65 Moncur St., Woollahra, NSW — Tel. 32-4806

NAJNOVEJŠA POSEBNOST! Direktno importirano štajersko bučno olje! Količina omejena — pohitite! Dobite pri naši tvrdki in pri podjetju **HOJNIK.**

Velik denar v novih serijah

Prva nogometna igra letos za Australia Cup, ki se bo nadaljevala v serijah, bo igrana 3. oktobra na igrališču Olympic Park.

Pomerila se bosta Juventus iz Melbournu in Juventus iz Canberre.

Australia Cup je omejena le na najboljše nogometne klube v vseh državah Avstralije. Zmagovalec dobi v denarju nekaj tisoč funtov.

Nov rekord navijačev nogometa

Bivši rekord gledalcev nogometa, ki ga je nosila Viktorija, 20.800 gledalcev za nefinalne igre (George Cross — Juventus, 1962), je v Avstraliji pobil Sydney na igri Apia — Pan Hellenic na Sydney Showgrounds igrišču z 27.150 gledalci.

Avstralski rekord za nogometne finalne igre pa je 30.158. Toliko je bilo gledalcev na lanskoletnem velikem finalu v Sydneyu med Apio in South Coast United.

NAJBOLJŠI

NOGOMETNI

IGRALEC

V

MELBOURNU

Kapitan JUST-a, Frank Mičić, je bil potrjen za viktorijskega najboljšega nogometnega igralca za 1964.

Zmagal je za Argus Medal pred Jimmi Adamson, Hellas, za štiri glasove.

Mičič je dobil sedem prvih glasov in pet tretjih za 26 točk.

Drugi igralci, ki so dobili tudi dobre glasove: W. Cook (Slavia), 21; E. Grosz (Triestina) in J. Dudon (Polonia), oba po dvajset točk.

- ZA SMEH -

"Moj mož se tako nesramno obnaša, da tega ne morem več prenašati", je jokala mlada žena. "Tako mi gre na živce, da neprestano hujšam". "Zakaj se pa potem ne ločite?"

"Saj se bom," je zatrdila mlada žena, "tako ko bom še nekoliko shujšala."

Nekega večera sem pokazala možu posnetek velike družbene prireditve in ga v šali vprašala, če se mu zdi katera izmed fotografiranih dam lepša od mene.

"Ne, srce," je odvrnil mož. "Tako lepa kot ti ni nobena".

"Saj zato te imam tako rada," je rekla, "ker si vedno tako vljuden in zvest."

"Da," je odvrnil, "in tako bojazljiv."

Julka se v zakonu strahovito dolgočasi. Za šalo je dala v časopis oglas, da išče prijatelja za skupne prijetne urice. Z nestrpnostjo pričakuje odgovore. Ko se jih je že nekaj nabralo, gre h prijateljici.

"O, toliko interesantov!"

"Da, in pomisli — moj mož in moj očka sta tudi med njimi!"

Jugoslavija — Avstralija — Jugoslavija

Za najfinejšo vožnjo med Avstralijo in Jugoslavijo priporočamo najbolj poznani italijanski ladji

ROMA IN SYDNEY

za vse informacije obrnite se na
G. Ivan GREGORICH

FLOTTA LAURO LINE

35 William Street, MELBOURNE

Tel. 61-2941. A.H. 842-1755

DROBNE NOVICE

21. septembra — dan neodvisnosti Malte

London, Reuter, Britanski minister za kolonije D. Sandys je obvestil malteškega premiera Olivera, da je vlada sprejela njegov predlog, naj bi Malta postala neodvisna 21. septembra letos.

V Buchinghamski palači so objavili, da bo na slovesnosti ob razglasitvi neodvisnosti Malte zastopal kraljico Elizabeto edinburški princ Filip.

Pričakujejo, da se bodo slovesnosti ob razglasitvi neodvisnosti začele 16. septembra in bodo trajale teden dni. Malta ostaja v sklopu držav Commonwealtha.

Luigi Longo novi generalni sekretar KPI

Novi generalni sekretar KP Italije, Luigi Longo, je takoj po izvolitvi imel krajši govor, v katerem je nanizal naloge KPI. Dejal je, da bodo italijanski komunisti sledili Togliatijevim smernicam.

Znano je, da je bivši generalni sekretar KPI, P. Togliati, prejšnji mesec preminul v nekem sanatoriju na Krimu (SZ), kjer je bil na zdravljenju. V Italiji je bil pokopan še precej pompno, saj je imel v Italiji vselej za seboj dobro tretjino volivcev. Togliatijeve smrti se je v ljudnostno spomnil z molitvijo celo papež Pavel.

Pittermann predsednik Socialistične internacionale

Bruselj, 2. sept. (Reuter). V Bruslju so se sestali voditelji evropskih socialdemokratskih strank, kjer so proslavili stoletnico socialistične internacionale. Proslava je trajala deset dni. V okviru proslave je tri dni zasedal generalni svet socialistične internacionale, priredili pa so tudi mednarodni mladinski pohod, kakor tudi množično zborovanje. Vse te proslave so bile veličastnejše od vseh povojnih.

Generalni svet je izvolil avstrijskega podkanclerja Bruna Pittermanna za novega predsednika, ki je zamenjal pokojnega Ericha Ollenhauerja.

Prodajate? Kupujete?

Hišo? Zemljišče?

Obrnite se na poznano tvrdko

Eden Real Estate

4 Pascoe Vale Rd., Moonee Ponds

Tel. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah kličite 36-6432